

JUGOSLÁVSKÝ PASTEVECKÝ PES - ŠARPLANINEC (JUGOSLOVENSKI OVCARSKI PAS - SARPLANINAC)

ZEMĚ PŮVODU: Srbsko/Makedonie

DATUM PUBLIKACE ORIGINÁLNÍHO PLATNÉHO STANDARDU: 24.11.1970

ZAŘAZENÍ PODLE F.C.I.: Skupina 2 pinčové a knírači – molossoidní plemena
– švýcarští horští a honáčtí psi
Sekce 2.2 molossoidní plemena, horský typ.
Bez zkoušky z výkonu.

STRUČNÉ HISTORICKÉ SHRUTÍ: Jugoslávské plemeno šarplaninec bylo chováno odnepaměti v jihovýchodní hornaté oblasti Jugoslávie. Plemeno bylo pojmenováno po horském hřbetu Šarplanina, kde se vyskytovalo nejhojněji. Dnes jsou šarplaninci chováni v celé zemi. Plemeno bylo uznáno FCI roku 1939 pod číslem 41 a pod názvem „ilyrský ovčák“. V roce 1957 Valné shromáždění FCI akceptovalo návrh Jugoslávské kynologické federace změnit název plemene na „jugoslávský pastevecký pes šarplaninec“.

Původ plemene zůstává nejasný. Je pravděpodobné, že přišlo do Evropy z Asie v průběhu dávných velkých migrací. Původní typ plemene byl zachován jen v těch částech země, kde stále převažuje intenzivní chov dobytka a kde ti psi stále mají svoji původní roli strážce a ochránce stád dobytka před škodnou zvěří.

CELKOVÝ VZHLED: Šarplaninec je mohutný pes vyrovnaných proporcí, s mohutnou kostrou, výrazně nadprůměrné velikosti. Má hustou, dlouhou, poněkud hrubou srst, která zdůrazňuje dojem zavalitosti. Má statnou konstituci, vyrovnanou a dobrou povahu, je spolehlivý, ochranný, ale nikoliv nevrhý či kousavý, je neúplatný a oddaný svému pánovi.

Délka těla: délka těla je o něco větší než kohoutková výška, poměr je okolo 8: 10 pro psy, 10 : 12 pro feny.

HLAVA: je v dobrém poměru k tělu. Její celková délka je zhruba 25 cm, což odpovídá zhruba 40 % kohoutkové výšky. Lebeční partie hlavy je poněkud delší než tlama (poměr je 57 : 43 %). Lebka má lehce konvexní horní linii; nosní hřbet je rovný. Linie obou profilů jsou konvergentní.

LEBEČNÍ ČÁST:

Lebka: je široká s dobře vyznačenou čelní rýhou. Při pohledu z profilu i shora má lebka být lehce konvexní a mírně zaoblená. Nadočnicové oblouky (obočí) jsou jen lehce vyznačené. Týlní hrbolek není viditelný.

Stop: slabě vyjádřený.

OBLIČEJOVÁ ČÁST:

Nos: široký a černý.

Tlama: je kratší než lebeční partie, široká a hluboká u kořene, lehce se zužuje směrem k nosní houbě. Nosní hřbet je rovný a široký. Spodní čelist při pohledu z profile začíná obloukem a pokračuje rovnou linií divergující (odklánějí se) od profilu nosního hřbetu.

Pysky: středně silné a přiléhající; horní pysk jen mírně překrývá spodní. Koutky pysků jsou čisté, bez byt jen náznaku převislosti.

Zuby: nůžkový skus, úplný chrup.

Oči: mandlového tvaru, nejsou velké ani hluboko uložené, barva je tmavě nebo světle hnědá. Klidný, ale pronikavý pohled, beze strachu. Víčka a viditelné pojivové tkáně mají být černé.

Uši: jsou nasazeny na linii probíhající od špičky nosu vnitřním koutkem oka nebo lehce pod ním. Jsou tvaru „V“ a svěšené, nesené přiléhavě k lícím, pokryté krátkou hustou srstí.

KRK: šíje je lehce konvexní nebo rovná. Linie hrdla je rovná. Krk je středně dlouhý, ale kvůli délce a hustotě srsti vypadá kratší, než ve skutečnosti je. Široký, hluboký a svalnatý, hladce přechází v hlavu i v plece. Má být nesen lehce na linii hřbetu. Kůže je přiléhající, bez laloků. Srst je hustá, dlouhá a hrubá, s vyznačeným límcem v místě přechodu hlavy v krk; tento znak zvyšuje šířku a hloubku této části těla.

TRUP: horní linie trupu je vodorovná nebo mírně spadající směrem k zádi. U psů chovaných v horách je možno povolit záď položenou lehce výše než kohoutek (přestavění), ale není to žádoucí znak. Celková délka těla mírně přesahuje kohoutkovou výšku.

Kohoutek: středně vyvinutý a široký. Spojení s krkem je mohutné a přechod sotva znatelný.

Hřbet: je rovný a široký, ne příliš dlouhý. Bederní část je kratší, široká a osvalená.

Záď: středně dlouhá, spadající, dobře osvalená.

Hrudník: je hluboký, hrudní koš dosahuje k loktům. Je střední délky, s lehce klenutými žebry. Předhrudí je široké a osvalené. Obvod hrudního koše má přesahovat kohoutkovou výšku o nejméně 20 %.

Břicho: vtažené a osvalené. Spodní linie jemně stoupá směrem zpředu dozadu. Slabiny jsou poměrně krátké, s dobře vyjádřeným přechodem.

OCAS: ocas je dlouhý, dosahuje nejméně k hlezennímu kloubu. Horní linie zádi postupně a pravidelně spadá k ocasu. Ocas je v kořeni silný, zužuje se ke špičce, s praporcem na spodní straně. Nesen v lehkém oblouku jako šavle; když je pes v afektu, je oblouk výraznější a ocas může být zvednutý nad linii hřbetu.

KONČETINY

HRUDNÍ KONČETINY:

Celkový vzhled: hrudní končetiny jsou rovné, proporčně přiměřené k trupu. Lokty jsou zhruba v 55 % kohoutkové výšky. Jednotlivé části hrudních končetin jsou vzájemně v dobrém poměru i v dobrém poměru k trupu.

Plece: jsou poměrně dlouhé a široké, ploché, spadající, a tvoří s horizontální linií úhel 65°.

Nadloktí: (humerus) je uloženo šikměji než ramenní lopatka, s úhlem 55° k horizontální linii. Spojuje se s předloktím v úhlu 145°.

Loketní kloub: je široký, není ani vtočený dovnitř, ani vytočený ven, je uloženo jen těsně vedle hrudního koše.

Předloktí: je rovné, dlouhé, s mohutnou kostrou a dobře vyvinutým osvalením a s praporcem na zadní straně.

Nadprstí: jsou široká a silná, lehce šikmá.

Tlapky: jsou pevné, oválného tvaru, s dobře klenutými uzavřenými prsty. Dráčky silné a černé. Polštářky tuhé, ale pružné, černé.

PÁNEVNÍ KONČETINY: při pohledu zezadu stojí nohy stejnoměrně, poněkud šířeji než hrudní končetiny. Při pohledu ze strany vykazují rovnoměrnou stavbu a poměrně dobré úhlení. Stehno je dobře osvalené, zaoblené, šikmo umístěné, svírá s horizontálou podobný úhel jako rameno.

Koleno: (kloub mezi stehnem a bérce) je o něco méně úhlené než skapulo-humerální kloub (kolem 125°). Koleno je silné a široké.

Bérec: je také šikmo postaven, silný, s dlouhými svaly a velmi huňatým praporcem.

Hlezno: je široké a vykazuje poměrně otevřený úhel (kolem 130°).

Nárt: (zadní nadprstí) má být méně šikmý než nadprstí (pozn. překl.: zde je zřejmě míněno přední nadprstí).

Paspárky: jsou vzácné a měly by být odstraněny.

CHŮZE/POHYB: krok je dlouhý a pružný. Nejobvyklejším krokem je klus s vysokým pohybem a středním předkrokem. Ve cvalu pes působí poněkud těžkopádněji, ale skoky jsou dlouhé a prostorné.

KŮŽE: kůže je středně silná, pružná a po celém těle dobře přiléhající. Bez laloků a volné kůže. Všechny viditelné sliznice jsou černě nebo tmavě pigmentované.

OSRSTĚNÍ

SRST: hlava, uši a přední strany končetin jsou pokryty krátkou srstí. Kolem krku, na zádi, na zadní straně končetin a na ocase je srst dlouhá, téměř plochá a poněkud hrubá. Pod krycí srstě je krátká hustá bohatá podsada s jemnou texturou. Na kohoutku má srst měřit mezi 10 a 12 cm; nesmí být kratší než 7 cm.

BARVA: šarplaninec je jednobarevný pes. Přijatelné jsou všechny barvy, od bílé k tmavě hnědé, která vypadá téměř jako černá. Upřednostňované odstíny jsou zelenavě šedá (kovově šedá) a tmavě šedá. Tečkování a bílé znaky nejsou povoleny. Pigmentování psi mohou vykazovat maličké bílé znaky na hrudníku a prstech, tyto znaky jsou ale nežádoucí. Horní část hlavy, krk a tělo jsou tmavšího odstínu, který se zeslabuje až k špinavě bílé nebo žlutavě šedé na okrajových částech těla. Změna musí být velmi pozvolná a v žádném případě nesmí působit dojmem skvrnitosti nebo skutečně vytvářet skvrnitou srst.

VÝŠKA A HMOTNOST:

Kohoutková výška: dosahuje u psů průměrně 62 cm a u fen průměrně 58 cm. Psi s výškou pod 56 cm a feny pod 54 cm nejsou způsobilí do chovu.

Hmotnost: psi 35 – 45 kg, feny 30 – 40 kg.

VADY: Jakákoliv odchylka od uvedeného standardu musí být nahlížena jako vada, a závažnost, s níž je vada posuzována, má být v přímém poměru k jejímu stupni.

LEHKÉ VADY:

- nedostatečně široká lebeční partie
- příliš dlouhá tlama
- příliš těžké čelisti
- nedostatečně široký a hluboký hrudník
- příliš plochá nebo příliš vyklenutá žebra
- jakákoliv malá odchylka končetin od správného postavení
- mírně kratší srst, než je požadováno, pokud jsou praporce v pořádku
- bílé znaky na hrudníku a na tlapkách
- mírně kratší ocas
- zaječí tlapky, jiné lehké vady na těle.

ZÁVAŽNÉ VADY:

- příliš dlouhá nebo špičatá tlama
- vysoko nasazené nebo nepřiléhající uši (nepřiléhající dostatečně blízko k lícím)
- klešťový skus
- prohnutý hřbet
- ocas nesený s obloukem do strany
- lymfatická stavba, jiné závažné vady.

VYLUČUJÍCÍ VADY:

- agresivita nebo přílišná plachost
- chybějící premoláry
- velká disproporce délky těla a kohoutkové výšky
- nedostatečná kohoutková výška
- srst kratší než 7 cm
- větší bílé znaky (skvrny) a žíhané zbarvení
- depigmentace viditelných sliznic a očí
- jakékoliv degenerativní vlohly, silně kravský postoj nebo kravská hlezna, předkus, podkus, psi narození jen s pahýlem ocasu nebo zcela bez ocasu, silně prohnutý hřbet, atd.

Psi jasně vykazující povahové nebo fyzické abnormality musí být diskvalifikováni.

Pozn.: Psi (samci) musí mít dvě zjevně normálně vyvinutá varlata, plně sestouplá v šourku.